

Offentliggjort d. 2. februar 1999

Underskudsbegrænsning ved akkord – betinget aftale – Akkord betinget af afdragsordning - konsekvenserne af at betingelserne ikke opfyldes - VL1999.B-3003-97, TfS 1999, 255[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Landsretten har ved dom af 25/1 1999 fastslået, at retten til at fremføre et skattemæssigt underskud fra akkordåret og forudgående indkomstår ikke genindtræder ved misligholdelse af en betinget frivillig akkord, selv om akkordantens gæld som følge af misligholdelsen består i fuldt omfang. Dommen medfører, at skyldnere med et fremførbart underskud inden for det muliges rammer altid bør vælge en tvangsakkord frem for en betinget, frivillig akkord.

I 1991 blev der vedtaget nærmere regler om beskatning ved gældseftergivelse som led i akkord. Der var i det væsentligste tale om en videreførelse af praksis fra før 1986, der efter Højesterets underkendelse i 1986, jf. TfS 1986, 218 (Strandhave-sagen), nu fik positiv lov-hjemmel.

Efter disse regler gælder, at akkordantens *gevinst på gæld* ikke er skattepligtig, medmindre gælden nedskrives til et lavere beløb end fordringens værdi for kreditor på tidspunktet for gældseftergivelsen.

Der vil imidlertid kunne blive tale om en indirekte beskatning af gældseftergivelsen: Har skyldneren et fremførbart *skattemæssigt underskud* fra akkordåret eller tidligere indkomstår, skal dette underskud nedsættes med et beløb svarende til gældseftergivelsen, jf. ligningslovens § 15 henholdsvis personskattelovens § 13 a. Ifølge motiverne til disse bestemmelser var baggrunden for reglerne, at man ikke fandt det rimeligt, at skyldneren fra-trak udgifter, der som følge af akkorden aldrig blev betalt.

Offentliggjort d. 2. februar 1999

Reglerne om underskudsbegrænsning finder anvendelse både ved tvangsakkorder og ved frivillige akkorder, dvs. aftaler om en samlet ordning mellem en skyldner og dennes kreditorer om bortfald eller nedsættelse af skyldnerens gæld.

Ved *tvangsakkorder* bortfalder skyldnerens gæld ved skifterettens stadfæstelse af tvangsakkorden, og vil kun under ganske særlige omstændigheder, f.eks. ved svig fra skyldnerens side, kunne genopstå.

Frivillige akkorder er derimod ofte udformet således, at gælden bortfalder under forudsætning af, at skyldneren overholder en flerårig afdragsordning. Baggrunden herfor er typisk, at kreditorerne ønsker en vis dividende for at deltage i en akkordaftale. Har skyldneren ingen midler selv, og kan han ikke på anden måde tilvejebringe midler til betaling af dividenden på én gang, vil hans eneste mulighed for at finansiere dividenden være gennem afdrag på grundlag af en lønindtægt o.lign. Misligholder skyldneren en sådan frivillig betinget akkordaftale, vil de civile retlige konsekvenser som hovedregel være, at skyldnerens gæld fortsat består fuldt ud, alene med fradrag af de afdrag, der hidtil måtte være betalt som led i akkordaftalen.

Spørgsmålet har på denne baggrund været, hvorledes der skulle forholdes med et eventuelt skattemæssigt underskud ved frivillige, betingede akkordaftaler.

Skattemyndighederne har her hidtil anlagt det synspunkt, at et skattemæssigt underskud skulle begrænses straks ved aftalens indgåelse. Blev akkordaftalen senere misligholdt, ville retten til at fremføre det oprindelige underskud *ikke* genindtræde, jf. herved Ligningsvejledningen 1997, afsn. E.L.2.7, og cirkulære nr. 68 af 20/5 1992, pkt. 31, – der dog alene taler om “en tidligere bortakkorderet gæld”, og dermed ikke omfatter tilfælde, hvor gælden genopstår.

Skattemyndighedernes praksis er nu tiltrådt af Vestre Landsret.

Offentliggjort d. 2. februar 1999

Afgørelsen er vidtgående og medfører for det første, at en skyldner, der opnår en betinget frivillig akkord, men som på grund af manglende evne ikke er i stand til at overholde akkordaftalen, bliver stillet ringere end tilsvarende skyldnere, der opnår en tvangsakkord. Dernæst at skyldneren står ringere efter forsøget på at gennemføre en frivillig akkordordning end før akkordaftalen blev indgået, idet han efter misligholdelse hæfter fuldt ud for gælden, men samtidig har mistet sit fremførbare underskud.

Har en skyldner et fremførbart underskud, og er der overhovedet tvivl om skyldnerens muligheder for at overholde akkordaftalen, må det anbefales, at skyldneren, inden for det muliges rammer, altid vælger en tvangsakkord frem for en frivillig akkord - med heraf følgende belastning af retssystemet til følge.

Retsstillingen er selvsagt ikke holdbar, og det må forventes, at der på et tidspunkt kommer en lovændring, der eksempelvis kunne gå ud på, at retten til underskudsfræmførsel genoptages med virkning fra det år, hvor den betingede akkordaftale blev indgået i tilfælde, hvor betingelserne ikke bliver opfyldt

— o —